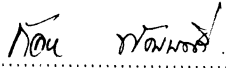

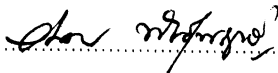
ชื่อวิทยานิพนธ์ ความรู้ ความเชื่อด้านสุขภาพ ปัจจัยกระตุ้นการกระทำ และปัจจัยทาง
วัฒนธรรม กับการตรวจหามะเร็งปากมดลูกของผู้หญิงที่อาศัยในชนบท
ตำบลนาโเส อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวสุภาพร รัชชีสุวรรณ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัลยา วัฒนศรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร จิรวรรณกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิลาวรรณ พันธุ์พุกษ์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้ ความเชื่อ
ด้านสุขภาพ ปัจจัยกระตุ้นการกระทำและปัจจัยทางวัฒนธรรมกับการตรวจหามะเร็งปากมดลูก
และเพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายการตรวจหามะเร็งปากมดลูกของผู้หญิงที่
อาศัยในชนบท ตำบลนาโเส อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้หญิงที่แต่งงานแล้วมีอายุระหว่าง 20 ถึง 60 ปี อาศัยในตำบลนาโเส
อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร จำนวน 240 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นเก็บรวบรวมข้อมูล
โดยการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ความรู้เรื่องโรคมะเร็ง
ปากมดลูก 3) ความเชื่อด้านสุขภาพ 4) ปัจจัยกระตุ้นการกระทำ ประกอบด้วย การสนับสนุนของ
สามีและการสนับสนุนของเพื่อนบ้าน 5) ปัจจัยทางวัฒนธรรม ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดย
ผู้ทรงคุณวุฒิ และหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก ด้วยการ
คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงแบบคูเดอร์ริชาร์ดสัน สูตร KR-20 ได้ค่าความเที่ยง

0.71 ส่วนแบบสัมภาษณ์ความเชื่อด้านสุขภาพ การสนับสนุนของสามี การสนับสนุนของเพื่อนบ้าน และปัจจัยทางวัฒนธรรม คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงแบบอัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยง 0.72, 0.87, 0.74 และ 0.83 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยลอจิสติก

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้หญิงในชนบทส่วนใหญ่มีความรู้โรคมะเร็งปากมดลูกสามารถป้องกันการลุกลาม และรักษาโรคได้ดีถ้าติดตามแผนการรักษาอย่างสม่ำเสมอ มีเครื่องมือและวิธีการตรวจหา มะเร็งปากมดลูกได้ตั้งแต่ระยะแรก

2. ความเชื่อด้านสุขภาพเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้หญิงในชนบทส่วนใหญ่รับรู้ว่าการที่มีอาการตกขาวผิดปกติ และมีกลิ่นเหม็น สามีสำส่อนทางเพศ และไม่รักษาความสะอาด อวัยวะเพศเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปากมดลูก รับรู้ต่อความรุนแรงของโรคมะเร็งปากมดลูกว่า คุกคามต่อร่างกาย ครอบครัว และเศรษฐกิจ รับรู้ประโยชน์ของการตรวจหา มะเร็งปากมดลูกว่าทำให้ทราบว่าเป็นมะเร็งปากมดลูกหรือไม่ และรับรู้ว่าอุปสรรคของการตรวจหา มะเร็งปากมดลูกคือการจัดสถานที่ตรวจไม่มีติดขัด บริการมีขั้นตอนยุ่งยาก

3. ปัจจัยกระตุ้นการกระทำ พบว่า ผู้หญิงในชนบทส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสามี เกี่ยวกับการเสียสละเวลาและแรงงาน และกำลังใจในการไปตรวจ ส่วนการสนับสนุนจากเพื่อนบ้านได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับการชักชวนไปตรวจหา มะเร็งปากมดลูก และข้อมูลเกี่ยวกับอาการแสดงของโรคมะเร็งปากมดลูก

4. ปัจจัยทางวัฒนธรรม พบว่า ผู้หญิงในชนบทส่วนใหญ่ยังคงรักษาแนวคิดวัฒนธรรมเกี่ยวกับความอายต่อการเปิดเผยอวัยวะเพศ โดยผู้หญิงที่ไม่เคยตรวจหา มะเร็งปากมดลูก รักษาแนวคิดวัฒนธรรมไว้เคร่งครัดว่าผู้ที่เคยตรวจหา มะเร็งปากมดลูก

5. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตรวจหา มะเร็งปากมดลูกของผู้หญิงในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ปัจจัยทางวัฒนธรรม ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมการสนับสนุนของสามี ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก และการสนับสนุนของเพื่อนบ้าน ($r = -0.508, 0.366, 0.323, 0.316$ และ 0.219 ตามลำดับ) เมื่อจำแนกความเชื่อด้านสุขภาพเป็นรายด้านพบว่า การรับรู้ต่อความรุนแรงของโรคมะเร็งปากมดลูกไม่มีความสัมพันธ์กับการตรวจหา มะเร็งปากมดลูก

6. ปัจจัยที่สามารถทำนายการตรวจหามะเร็งปากมดลูกของผู้หญิงในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ปัจจัยทางวัฒนธรรม ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก และการสนับสนุนของสามี ($\beta = -0.2066, 0.1375$ และ 0.0941 ตามลำดับ)

THESIS TITLE : KNOWLEDGE, HEALTH BELIEFS, CUE TO ACTION FACTORS, AND
CULTURAL FACTORS ON SEEKING PAP'S TEST AMONG WOMEN
IN RURAL NASO SUBDISTRICT, KUDCHUM DISTRICT, YASOTHORN
PROVINCE

AUTHOR : MISS SUPAPORN RUNGSESUWAN

THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Kalaya Patanasri Chairman
(ASSISTANT PROFESSOR KALAYA PATANASRI)

S. Chirawatkul Member
(ASSOCIATE PROFESSOR DR.SIRIPORN CHIRAWATKUL)

Wilawan Phanphruk Member
(ASSOCIATE PROFESSOR WILAWAN PHANPHRUK)

ABSTRACT

This descriptive research aimed to study knowledge, health beliefs, cue to action factors and cultural factors on seeking PAP's test among women in Rural Naso Subdistrict, Kudchum District, Yasothorn Province. Correlation as well as ascertain predictive values to such indicators toward the seeking PAP's test were also explored.

Using stratified random sampling, two hundreds and forty married women in the study area, whose age ranged from 20 to 60 years, were included in the study. Data were collected using questionnaires which consisted of five major sections. They were ; 1) general information of the respondents, 2) knowledge about cervical carcinoma, 3) health beliefs, 4) cue to action factors, and 5) cultural factors. Content validity was checked by experts. Reliability of the knowledge about cervical carcinoma section was examined using K-R 20, at 0.71. Whereas reliability of the health beliefs section, cue to action factors section : spouse's support and

neighbourhood's support, and cultural factors section were also examined using Cronbach's Alpha Coefficient, at 0.72, 0.87, 0.74 and 0.83 respectively.

Data then were analysed using frequency, percentage, means, standard deviation, point biserial correlation coefficient and logistic regression coefficient.

Results indicated the following :

- 1) Most rural women, knew that cervical carcinoma could be prevented and effectively cured if a person followed a treatment program. They also knew that cervical carcinoma could be early detected by a specific test.
- 2) With respect to the health beliefs, it was found that most rural women perceived about risks in developing cervical carcinoma such these risks are; leukorrhagia, whose spouse practice multiple sexual partner, and poor genital hygiene. Cervical carcinoma was perceived to severely threaten physical and socioeconomic situation of the affected woman and her immediate family. PAP's Test was seen to be beneficial to early detect cervical carcinoma. The exposed examination room and the sophisticated procedure at the hospital discouraged women to seeking PAP's Test.
- 3) Most rural women received spouse's support on; replacement of physical work and time, and on encouragement to go for the test. Neighbourhood's support included persuasion to seeking PAP's test and provision of information about symptoms of cervical carcinoma.
- 4) Rural women especially those who never sought PAP's Test, strongly believed that women should not expose their genital area to others.
- 5) There were significant relationship, at level 0.05 between seeking PAP's test and cultural factors, health beliefs, spouse's support, knowledge about cervical carcinoma and neighbourhood's support (when $r = -0.508, 0.366, 0.323, 0.316$ and 0.219 respectively). With respect to health beliefs, it was not found significant relationship between seeking PAP's test and perceptions on severity of cervical carcinoma.
- 6) At level of 0.05, cultural factors, knowledge about cervical carcinoma and spouse's support were found to be ascertain predictive values on seeking PAP's Test among rural women (at $\beta = -0.2066, 0.1375$ and 0.0941 respectively).